

İslam İnkılâbı Rehberi'nin öğretmenleri kabulünde yaptığı konuşmanın tam metni - 7 /May/ 2014

Bismillahirrahmanirrahim

Çok hoş geldiniz ve siz değerli öğretmenler ve eğitim-öğretim yetkilileri kendi teşrifinizle bizim iş ve hayat alanımızı güzel kokularla donattınız.

İlk olarak şunu belirtmeliyim ki aylardan Recep ayında bulunuyoruz. Kulluk fırsattır hayatımızın tüm enlem ve boylamı sahil bir kulluk için bir ortam olabilir. Aslında bizim gerçek saadetimiz de bundadır. Münasebetlerden bazıları bizim için fırsatları artırıyor ve bu münasebetlerden biri de Recep ayıdır. Kendimizi hazırlamalı, birbirimize dua etmeliyiz. İnşalar bizler bu ay içinde, Şaban ve Ramazan ayında kendimizi tezkiye yönünde bir adım önde olma fırsatı ve tevfiği bizlere nasib eder.

Birkaç değerli şehidi hatırlamak, adını zikretmekte bu gün ve bu görüşmenin bizler için oluşturduğu fırsatlardan biridir. Bunların başında aziz şehidimiz rahmetli Şehid Murtaza Mutahhari'dir. Bizim büyük düşünürümüz, öğretmenimiz ve İslami ideoloji, inanç ve tefekkür yolunun büyük mücahidiydi. Kendi şehadetiyle bu uzun mücahede ve mücadelesinin kabul edilmesini Allah Taala'dan kendi şehadetiyle elde etmiş oldu.

Ne mutlu ona! Keza ömürlerini eğitim ve öğretime adayan şehid Recai ve şehid Bahüner. İki mücahit, takvalı ve halis insan, kendilerini ülke eğitimi ve öğretime adanmışlardı ve bizzat benim kendim geçmiş yıllarda ve İslam inkılâbının zaferinden sonra da geçen kısa süre içinde onların faaliyet ve çabalarına çok yakından tanık oldum.

Her yıl öğretmenlerle olan toplantımızda genelde bir temel hedef ve birkaç da dolaylı hedefi gündeme getiriyoruz. Asıl hedef öğretmenlere karşı sembolik bir saygı ve terkidir. Aslında bu görüşmemizle öğretmenlere karşı olan saygı ve sevgimizi beyan etmek istiyoruz. Bu sembolik bir hareket bir gerekliliktir. Toplumumuzda öğretmene olan saygı, talim branşına değer verilmesi kurumsallaştırılmalıdır, her kes öğretmen olmalarıyla gurur duymalıdır, her kes bir öğretmene selam verdiklerinden, saygı gösterdiklerinden dolayı kıvanç duymalıdır. Toplumda öğretmenin makamı ne kadar yükselir, artarsa, toplum içinde talim ve terbiye makamı da o kadar artmış olur. Öğretmene karşı art niyetli, önemsiz bakış açısı bir toplum için hüsrandır ve buna engel olmak gerekir. Öğretmene bakış, saygı içeren bir bakış olmalıdır. Memlekette nice şatafatlı, gösterişli meslek var ki tüm bunların konumu ve makamı talim ve öğretmenlik makamından aşağıdadır ve bu gerçeği hepimizin görmemiz ve idrak etmemiz gerekir.

Allah Resulü Hz. Muhammed (saa)dan; " [1] مَا لَعُمُّ شَتَّعِدُ حَا نَا " (yani ben talim ve terbiye için meb'us oldum) ifadesi nakledildiğini gördüğümüzde bu aslında iftiharların en yücesidir ki Allah Resulü kendini muallim olarak tanımlıyor. Talim düzeyi, Talim muhtevası dolayısıyla farklıdır. Fakat en yüksek derecesinde veya bizler gibilerin derecesinde talim hakikati aynı şeydir ve bu bizler için bir iftihar, onur vesilesidir. Şimdi biz bu görüşmemizle muallime karşı saygı gösterdiğimiziz, onlara terkimde bulunduğumuz, öğretmenin minnet borcu altında olduğumuzu göstermeye çalışıyoruz. Bu hem kendimiz. Hem evlatlarımız, hem azizlerimiz ve hem de geleceği bizler için değerli olanlar açısından önemlidir. Tüm halk bu açıdan ortaklardır. Her kesin muallime karşı minnet borcu var. Bizim beyan etmek istediğimiz asli, temel konumuz budur.

Bu arada diğer bir takım tali konular da bulunuyor. Bunlardan biri bizzat muallim ve öğretmenlere hitap ederken bir başka husus çok büyük eğitim ve öğretim mekanizması müdürleri ve sorumlularıyla ilgilidir. Öğretmenlerle ilgili olan husus şudur ki: Aziz öğretmen bilmelidir ki onun mesleği sadece taallim değildir. Başka bir ifadeyle vazifeleri ellerindeki kitabın okutulması ve öğretilmesi değildir. Öğretmen ilim vermek, öğretmek gerektiği gibi tefekkür,

düşünme metodu ve düşünme işini de öğretmesi gerekir. İşinde ahlak ve davranış metodu bulunmalıdır. Talimi eğer çok geniş bir anlamda ele alacak olursak şu üç alanı ihtiva eder:

- Bilim öğretmek, kitapların içeriği, ilimlerin içeriği ve benzerlerini öğretmektir. Çocuklarımız, ülkemizin gelecek erkek ve kadınları bunları öğrenmeliler. Bu özelliklerden birincisi.

- İkinci husus aslında bundan da önemlidir. Tefekkürü, düşünceyi öğretmek. Çocuklarımız tefekkür etmeyi öğrenmeliler (sahih bir düşünce, mantıklı bir düşünce) Düşünmek için ise iyi yönlendirilmesi icap ediyor. Düzeyssel bir düşünce, yaşam meselelerinde düzeyssel öğretim bir toplumu dize getirir, uzun vadede bedbaht eder; toplumda düşünmek kurumsallaştırılmalıdır. Dikkat ediniz biz şehid Mutahhari'den söz ettiğimiz de sadece onun ilmine değer vermiyoruz, şehid Mutahhari'nin tefekkürüne, düşüncesine değer veriyoruz. Tefekkür sahibi olan bir kimse, aynı zamanda bilimin önemli meselelerini de keşfeder. Gencimiz, âlimimiz, bilim adamımız eğer tefekkür, düşünme ehli olarak yetiştirilmişse, kendi ilmi birikimini kullanarak onlarca, yüzlerce yeni meseleyi gündeme getirebilmekte ve cevap bulabilmektedir. Bunun için de ilimden yararlanmak ancak tefekkürle mümkündür.

- Üçüncüsü; davranış, ahlak, davranış eğitimi, ahlak eğitimi ve saygıdeğer eğitim bakanının da konuşmasında[2] belirtilen: Yaşam metodu, Davranış tarzı. Biz yüce hedefi olan bir halkız, büyük sözlerimiz var ve önümüzde zirveler tersim edilmiştir. Bu ise sabırlı, akıllı, dindar, buluşçu, girişimci, tembellikten kaçınan, muhabbetli, duygusal, hilm sahibi, cesaretli, edepli davranışı olan, takvalı ve başkalarının derdini kendi derdi olarak gören insanlara ihtiyacımız var. İslam'ın istediği matlubu olan bir insanın kalıbı, yapısı eğitimle elde edilebilecek bir şeydir. Tüm insanlar da eğitime müsaittir. Bazıları geç eğitim alırken bazıları erken öğrenebilmekte, bazılarında kalıcı olabilirken bazılarında geçici etkisi vardır. Ama tüm insanlar değişmeye müsaittir ve bu da eğitim sayesinde tahakkuk bulabilmekte. Bu ilk etapta bir takım temel unsurların görevidir ki bu faktörlerden biri muallimdir, Elbette anne, baba. Arkadaş ve benzeri hususlar da etkilidir ama muallim'in tesiri derin bir etkidir ve kalıcıdır. Bu ise öğretmenin üzerine alması gereken görevdir.

Gördüğümüz gibi öğretmen bilim öğretiyor, düşünme öğretiyor, ahlak ve davranış da öğretiyor. Ahlak ve davranış öğretmek, kitap üzerinden öğretilen bilim öğretmeye benzemez. Ahlak dersini kitab üzerinden öğretmenin imkânı yoktur, kitap ve dilden daha önemli davranış etkilidir, Yani sizler sınıfta ve öğrencilerin arasında kendi davranış ve tutumunuzla kitap ve dilden daha fazla şeyler öğretiyorsunuz. Elbette dille de söylemek, nasihatte bulunmak gerekir, ama davranışın etkisi çok daha derindir, etki alana geniş kapsamlıdır, söylenen sözlerin sadakati de insanın davranışı ile belli olmakta. Öğretmenlere şu söylem isterim ki bu çocuklar öğretmenler camiasının elindeki emanetlerdir, Mana'ya dikkat etmek icap ediyor. Öğretmenlerimiz bu üç faktörü dikkate alarak çalışmalarını ona göre yönlendirmeleri durumunda gelecekte toplumumuzda büyük etki uyandıracak kanaatindeyim. Elbette İslam inkılâbından sonra bu alanda büyük çalışmalar yapılmıştır. Bazen ben öğretmenlerle ilgili yazılmış kitapları okuyorum, kutsal savunma savaşı cephelelerinde hazır bulunan ve şehid olan öğretmenlerin öğrencilerin düşüncesi üzerinde derin etki bıraktığını görüyorum.

Eğitim ve öğretim ve yönetmenliği ile ilgili dikkate alınması gereken bir husus değişim belgesi meselesidir. Son yıllarda hazırlanan ve karara bağlanan "Değişim Belgesi" varlığını defeden bir mesele değildi. Bu aslında İslam İnkılâbının ilk günlerinden beri bir arzumuzdu. Zira (daha önce) ülkemizdeki eğitim ve öğretim sistemi batılı eğitim ve öğretim sistemlerini taklit ederek oluşturulmuştu. Şekil, muhteva ve müktesebatı aynıydı. Nitekim eğitim ve öğretim alanında temel bir değişim şarttı. Bu kalıp açısından olması gerektiği gibi muhteva açısından da gerekliydi. Bu ise yıllar boyu birçoklarının kafasındaydı ve yavaş yavaş olgunlaştı ve nihayet "Değişim belgesi" şeklinde ortaya çıktı. Bu değişim belgesinin artık kusursuz olduğu ve zirvede bulunduğunu belirtmek istemiyorum... Yok, böyle değil... Her şey için bir doruk söz konusudur.. Bununla sizler amel eder, ilerler, tecrübe ediniz ve zamanın ilerlemesiyle bu mevcut olan yönetmenliğe sizler de bir şeyler katarsınız. Ama halı hazırda elimizde var olan bu değişim belgesidir. Benim siz değerli müdür ve yetkililere arzım şudur ki değişim belgesini ciddiye alın, resmi açıklamalardan ötede pratikte onu hayata geçirin. İlerleyin, tecrübe edinin, zamanın ilerlemesi ile kendi birikiminize yeri bir şeyler ekleyin. Ama halı hazırda elimizde var olan şey bu değişim belgesidir. Bunu ciddiye almamız gerekir.

Muhterem yetkililere, saygıdeğer müdürlere şunu söylem isterim ki sözden ziyade bunu pratikte hayata geçirin.

"Değişim Belgesi"nin hayata geçmesi için de belirtildiği üzere bir yol haritası gereklidir, bir program icap ediyor. Eğer bizim düşüncelerimiz, yetkililerin dikkatinde olan genel konular somut bir program olarak hayata geçirilmemesi durumunda, sadece teoride baki kalacak ve çürümeye terk edilecek. Bunun için somut operasyon plana ihtiyaç var. Bunu ise Kültür İnkılâbı Yüksek Konseyinin görüşü ve önerisi ile hazırlayın ve adım adım hayata geçirmeye çalışın, bu adımın atıldığını somut olarak hissedin ve ardından bir sonraki adımı atmaya gidelim. Bir takım işler ise ayna zamanda ve paralel olarak yapılması gerekir.

Eğitim ve Öğretim mekanizmasıyla ilgili olan bir husus da personel meselesidir. Belirtildiği[3] eğitim ve öğretim bakanlığı İran İslam Cumhuriyeti nizamında en büyük devlet kurumudur. 1 milyonu aşkın resmi personeli bulunmakta ve bu teşkilat 12 milyon insanla direkt ve 10 milyon insanla da (öğrenci aileleri) dolaylı olarak direkt ilişki içindedir. Böylesine muazzam bir şebeke çok önemlidir. Böyle bir teşkilatta hizmete alınacak personelin bir takım özelliği bulunmalıdır. Bu özelliklerden biri hedefli, coşkulu, enerjik olmalı, bunun aksine yorgun, bitkin, inisiyatifini kaybetmiş, kendi bildiği her şeyini öğretip de artık öğretecek yeni bir malumatı bulunmayan kişilerden yararlanılmamaya çalışılmalı. Bu kurumda öncelik genç, dinamik, hedefli, dindar, inkılâpçı ve eğitim öğretim meselesini kendi asli mesele ve işleri telakki edenlerdir. Bu, bir husus... Yani eğitim ve öğretim mekanizması yönetmenliğinde işe alınacak kişilerin özellik ve vasıflarına dikkat etmeleri, personelin mümin, inkılâpçı, dinamik, ilgi duyan, kendi işine âşık olan, çetin alanlara adım atmaya hazır olan kişilerden olmasına özen göstermeleri gerekir.

İkinci husus lojistik ve destek meselesidir. Hükümetin çatısı altındaki tüm kurum ve kuruluşların eğitim ve öğretim'e destek vermeleri gerekir. Hem planlama ve bütçe organları ve hem de onları İslami Şura meclisinde teyit ve tasvib eden organların tümünün eğitim ve öğretimle ilgili dikkat ve bakışı bu doğrultuda olmalıdır. Bu kurumun sadece harcayan bir kurum olduğunu söylüyorlar, hayır böyle değil! Siz burada ne kadar masraf yapacak olsanız onun karşılığını kat kat elde edeceksiniz. Burası, geleceğin servet oluşturucuları, ilim erbapları, uygarlık mimarları, müdürlerinin çıkacağı yerdir. Eğitim ve öğretimin bizler için sadece masraf olduğunu düşünmemiz doğru değil. Hayır! Eğitim ve Öğretimin elde ettiği kazanım ve sonuçlarından daha büyük bir kazanım ve sonuç yoktur. Sizler ilerleme, kalkınma ve gelişme alanında her ne görüyorsanız onun kökü buradadır. Burayı düzeltiniz başka her yer düzelecek. Bu temel konulardan biridir ve hükümet yetkililerinin buna gereken önemi göstermelerini temenni ederim. Nitekim eğitim ve öğretim için yapılan harcamalar ve eğitim ve öğretim kurumunun mali kaynaklarının geliştirilmesi temel konulardan biridir ve hükümet yetkililerinin bunu dikkate almalarını temenni ederim.

Bir başka husus da seçeceğimiz müdürlerin, eğitim ve öğretim meselesini kendi temel meseleleri bilmeleri gerekir.. Meseleye her hangi bir parti, siyasi akım, grub ve benzeri görüş açısı ve penceresinden bakılması eğitim ve öğretim için bir zehirdir. Biz bunca yıl içinde bu gibi meselelere daha fazla ilgili gösterildiği ve eğitim ve öğretim'in büyük yararlar aldığı dönemlere şahid olduk. Dikkatli olun! Eğitim ve Öğretim meselesine öyle yaklaşılmalı ve ilgilenilmeli ki bu sistem içinde her bir müdürün asıl meselesi Eğitim ve Öğretim meselesi olmalıdır; insanı eğitme meselesi olmalı, inkılâpçı elemanların yetiştirilmesi meselesi olmalıdır.

Kardeşler! Bacılar! Azizler! Ben şunu arz etmek isterim ki bizlerin inkılâpçı ve dindar personel üzerindeki vurgumuzun asıl nedeni karşımızda uzun bir mesafenin bulunmasından ötürüdür. Bu halkın önünde uzunca bir yol var. İnkılâbın genel öğretileri uyarınca bizlerin İslam Cumhuriyeti için dikkate aldığımız hedef, burada "Biz" kelimesinden maksadım bizzat bendeniz değil bilakis İran halkı ve inkılab yetkilileridir.. İşte o hedef çok üstün bir hedefdir. Hedef ideal, model bir toplumun oluşturulmasıdır. Sizler, çok kritik ve stratejik bir coğrafya içinde yer alan aziz İran muhitinde, İslam ve Kur'anı Kerim'in bereketi sayesinde örnek ve model olabilecek bir toplum oluşturmak istiyorsunuz. Maddi ve kalkınma bakımından model olabileceği gibi maneviyat ve ahlak açısından da örnek ve model olmasını amaçlıyorsunuz. Batılılar maddi açıdan bir sıçramada bulundu ve belli bir dönemde gelişme kaydettiler. Ama bu sıçrayış ve gelişme ahlaki harekete karşı ters düşmekte, çelişki içinde ve karşısındaydı. Yüzde yüz maddi bir sıçrayıştı. İlk önceleri hiç kimse ne olup bittiğini kavrayamadı ama artık anlamaya başlamışlar ve onun telafisi imkânsız zarar ve ziyanlarını hissediyorlar. Hiç kimse maneviyattan uzak salt maddi bir uygarlığın

halka iyi bir gün göstereceğini zannetmesin! Hayır! Halkın damarını söktürür ve şu anda bile halka damar söktürmektedir. Ne Avrupa şehirleri caddelerindeki bu gösterilerden dolayıdır ve ne de başka meselelerden dolayı, bekle batının yüz yüze bulunduğu sorun bunun çok üstündedir. Burada ilk etapta beşer için gerekli olan şey ruh güvenliğinin, ahlaki güvenliğinin, vicdani güvenliğinin, vicdani rızasının var olmasıdır. Fakat batı çevrelerinde böyle bir şey yoktur ve durum çok daha kötü olacak.. Bu yazarlar, eleştirilenler ve düşünürlerin fikirleri ve sözleri ile tanış olacak olursanız, göreceksiniz ki yıllardır artık bunların sesi soluğu çıkmıyor, bazı kesimler fasit olmuş ve toplumda fesat hızla yayılmaktadır. Zaten materyalist yaşam böyledir. Doğrudur bilim ve teknoloji açısından ilerleme kaydettiler, büyük işlere imza attılar, ama meselenin öbür yanı yerde kaldı ve bu meselenin kendisi onları dize getiriyor. İslam'ın hayalindeki toplum, maddi açıdan, servet, ilim, yaşam düzeyi açısından üst bir seviyede bulunmalıdır. Ahlak ve maneviyat açısından da aynı düzeyde veya daha yüksekte olmalıdır. Bu mümkündür. Hiç kimse bunun olamayacağını söylemesin, çünkü olamayacağı düşünüler çoğu şey oldu.

Bir halk himmet ve gayret ettiğinde büyük işlere muktedir olur, tarihi çalışmalara imza atar. Bu İslam toplumdur, işte sizler böyle bir toplumu oluşturmak istiyorsunuz, bunun için karşıda çok uzun bir yol bulunuyor; bu olmalıdır, hiç kimse olmayacağını belirtmesin, niçin çoğu şeylerin olmayacağını düşünüyorlardı ama oldu?

Bir halk gayret gösterdiğinde büyük işler yapar, toplumumuz büyük olabileceğini, filizlenip gelişebileceğini, verimli ve yararlı olabileceğini göstermiştir. Beşer tamam olunmayacak bir varlıktır, bilim bu kadar gelişmiştir ama insanın beyninin asıl bölümleri halen keşfedilememiştir. Bunu, konuyla ilgili bilim adamları söylüyor, insanın bu fizik bedeni henüz meçhul iken manevi, Ruhani ve Batını varlığı nasıl keşfedilebilir? İnsan'ın yeteneği çok yüksektir, çok işler yapabiliriz, insan maddi ve manevi açıdan büyük gelişme sağlayabilir. Zaten biz de böyle bir hedefe ulaşmak istiyoruz. Bu hedeflerin insana ihtiyacı var, her şeyden önce insanın adam olması gerekir, yoldan daha önemli o yolda yürüyen kişidir. Yolda yürüyen biri olmazsa yolun asfalt olmasının da bir yararı olmaz. Eğer gayretli bir yol yürüyücü olursa caddenin asfalt olmaması da meseleye engel olmaz. Dikkat ediniz dağcılar nerelere kadar çıkıyorlar. Orada bir yol da yoktur, ama ayak ve gayret var ve ilerlemek mümkündür, yukarılara gidilebilir, tanınmamış yetenekleri tanımak ve onlardan yararlanmak mümkün. Düşümleri bir biri ardınca açmak mümkün. Tüm bunların insana ihtiyacı var. Bu insan ise eğitim ve öğretim sayesinde temeli atılmalı. Elbette üniversitelerin de önemi var, toplum muhiti de önemlidir, Radyo Televizyon da önemlidir, ama bunların hiç biri o ilkokul çağı gibi temel ve önemli değildir. Bu büyük kurumun öğretmen ve müdürlerinin işte böylesine derin bir sorumluluğa sahiptir. Bunun için asıl vurgumuz ve önemle üzerinde durduğumuz husus dindar olmaları, inkılâpçı olmalarıdır. Ancak bu dindarlık ve inkılâpçılık ruhuyla böyle bir yol kat edilebilir. Yol taşı da olsa, engelle de olsa yine onun üzerinden ilerlemek mümkündür. Bu da belirtmek istediğim hususlardan bir başkası...

Bir başka husus da ders kitapları ve metinleri meselesidir. Ders kitapları konusunda çok dikkatli olmak gerekir... Bu kitaplarda iradeyi zayıflatıcı bir kelime yararlı olmaktan öteye zararlıdır, sapık sözcükler de hem siyasi sapıklıklar ve hem dini sapıklıklar zararlıdır ve gerçeklerden insanı uzaklaştırıyor. Bu işin sorumluluğunu üstlenen kimseler, emaneti koruyarak ve dikkat içinde bu sorumluluğu yerine getirmeliler.

Bir başka mesele de kültürel görevlilerin üniversitesi meselesidir ve ben sayın bakana da belirttim, bu üniversite ve daha önceki ifadesiyle "Terbiyeti Muallim" üniversitesi bir üniversitedir ama normal üniversitelerden farklıdır, başka üniversitelerin tüm özelliklerine rağmen bu üniversitenin en önemli özelliği öğretmen ve muallim eğitmesidir. Bunun ise şartı var, bu üniversiteye büyük önem verilmelidir.

Bir başka meselede eğitim ve eğitim yardımcılığı meselesidir. Bu hususta bir takım dikkatsizlik, ilgisizlikler yaşandı, bu bölüm bir kesitte kaldırıldı ve tekrar açıldı, tekrar kaldırdı. Bu bölüm aslında çok önemlidir ve fikri, manevi, inkılâpçı, davranış ve ahlaki özellikleri kendinde barındırıyor.

Allah Taala'dan sizleri kendi lütfüne muhatap kılmasını, kendi rahmetine esirgememesini temenni ederim. İnşallah sizleri önünde bu yolu açan aziz imamımızın mutahhar ruhu sizlerden razı ve şad olur, aziz şehitlerin Tayyib ruhları, özellikle şehit öğretmen ve öğrencilerin ruhu Allah Taala'nın lütfüne şamil olur.

Vesselamu Aleyküm ve Rahmetullah ve Berekatuhu

[1] - Şerh Usulu Kafi – C: 2 S: 95

[2] - Bu görüşmede İran İslam Cumhuriyeti Eğitim ve Öğretim Bakanı Ali Asgar Fani de hazır bulunuyordu.

[3] - Eğitim ve Öğretim Bakanının açıklamaları.